

ny Skoler er kun et Par Realskoler, medens de andre faa Stykker ere Højskoler, og jeg gaar endvidere ud fra, at dette Par Realskoler selvfølgelig ere oprettede under den Forudsætning, at der ogsaa til dem vilde kunne forventes et mindre Tilskud fra Statens Side. Man kommer derfor til at kæmpe under noget uheldige Vilkaar, naar man nu atter skal vente i tre Aar, som den ærede Ordfører talte om, og man ser jo ogsaa af Betænkningen, at man agter ikke at røre ved dette Spørgsmaal før ved en Revision i 1897—98. Jeg vilde have anset det for rimeligere — men det er jo noget, som det ærede Finansudvalg selv afgør — om man, dersom man synes, at man var kommen for højt op, foruden at stryge de Forhøjelser, som ikke ere saa overordentlig betydelige, tillige havde reduceret noget de tidligere Tilskud til Skolerne, og saa havde foreslaaet bevilget et mindre Tilskud til de faa Skoler, her er Tale om. Dette Spørgsmaal har jo dog aabenbart ingen financierel Rækkevæde, og saa synes jeg, at man ikke burde gaae ud paa disse Skoler til Side; thi jeg er sikker paa, at det dog er enkelte af dem, som det vistnok vil være vanskeligt nok i Øjeblikket uden betydelige Ofre fra enkelte Mænds Side at holde gaaende. Jeg vil dertil tillade mig at henstille til det ærede Finansudvalg, om man ikke vil tredje Behandling — dersom man ikke vil udskyde Spørgsmaalet til næste Aar — kunde forandre sit Standpunkt noget. Naar jeg har gjort disse Bemærkninger om Realskolerne, er det en Selvfølge, at jeg særlig har tænkt paa Realskolen i Frederiksbund, hvor jeg kender Forholdene. Jeg ved, at de samme Betingelser ere til Stede for denne Realskole som for mange andre med Hensyn til Forventningen om et mindre Tilskud, og derfor vil jeg tillade mig at anmode det ærede Finansudvalg om at vise noget mere Imødekommenhed med Hensyn til saadanne mindre Tilskud, indtil den Tid kommer, da man mener at kunne faa vedtaget saadanne ny Regler, at man kan faa indordnet det hele Realskolevæsen derunder. Indtil den Tid haaber jeg dog, at man noget vil imødekomme de Steder, hvor man i Forventning om at blive imødekommet maasse har stillet sig en Opgave, som man vel nok kan løse, men som dog fordrer betydelige Ofre. — Med disse faa Ord skal jeg tillade mig at anmode det ærede Finansudvalg saa vel som Tinget om nu denne Gang at stille sig noget mere velvillig over det Par Realskoler, her er Tale om.

J. Scavenius: Ja, der er kun et Par af de Spørgsmaal, som er for i Dag, for hvis Skyld jeg har bedt om Ordet, og jeg skal ikke trætte det høje Ting længe. Der er først Spørgsmaalet om Realskolerne. Det ærede Udvalg har jo stillet sig paa det Standpunkt ikke at ville bevilge ny Tilskud til Realskoler, i alt Fald i alt væsentligt set. Tillige har Udvalget ment, at man burde komme til bestemte Regler for Anvendelsen af den Sum, som nu en Gang er bevilget til disse Skoler, og i den Hensigt er der stillet et Forslag til en Anmærkning, ifølge hvilken det jo ikke vil kunne nytte fra Regeringens Side at stille Forslag om Tilskud til ny Realskoler, førend disse Regler ere fastsatte, og man har givet en Tidsfrist til 1897—98 for at tilvejebringe dem. Naar, som mit Vedkommeinde skal jeg saameend ikke modsætte mig den Anmærkning; jeg skal gerne stemme for den, thi, som jeg forleden udtalte, er det jo et Faktum, at der for Øjeblikket er en vis Stemning imod den stærke Udbilling, som Realskolerne have taget i Danmark, og den kan det jo ikke nytte at gaa imod. Men jeg vil ikke nægte, at jeg tror, at man til syvende og sidst ikke vil blive mere fornøjet med de faste Regler, som man agter at blive staaende ved end ved de mere tilfældige, administrative Regler, som man hidtil har haft. Der er selvfølgelig fra Ministeriets Side ved Spørgsmaalet om Tilskuddets Størrelse blevet taget Hensyn til Skolerne og særlig til Skolernes Størrelse, og hvor mange Elever de have, og noget lignende maa de fremtidige Regler jo ogsaa komme til at indeholde. I det hele taget tvivler jeg paa, at man ved en saadan Uniformering af Skolerne vil opnaa store Ting. Man har jo imidlertid Lov til at forsøge, og der sker jo ingen Skade ved, at man venter et Par Aar, inden man kommer til disse Regler. Naar nu imidlertid det ærede Medlem fra Kalundborg (M. Sørensen) har stillet et Forslag om en Anmærkning, ifølge hvilken der ikke kan udbetales Tilskud til nogen kommunal Realskole, hvor Kommunen har sit Skolevæsen delt i Betalings- og Friskole, medmindre det er godtgjort for Ministeren, at Kommunen gennemgaaende ofrer lige stort Beløb paa et Barns Undervisning i Friskolen, som paa et Barns Undervisning i Betalingskolen, saa forekommer det mig, at denne Regel, selv om man vil gaa ind paa den i og for sig, jo ogsaa maatte høre til dem, som man maatte opsætte at gaa ind paa, til man i det hele taget kom til en almindelig Ord-